

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/168/2022
Identifikačné číslo spisu:	5119210889
Dátum vydania rozhodnutia:	28.06.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:5119210889.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne W. A., narodenej X. B. XXXX, U. XXX, zastúpenej advokátkou JUDr. Ivetou Gálošovou Bušovou, MBA, LL.M., Žilina, Vojtecha Tvrdeho 793/21, IČO: 52 346 897, proti žalovaným: 1/ B. R., narodenému XX. B. XXXX, I. C. B., N. XXXX/XX a 2/ O. R., narodenej XX. B. XXXX, I. C. B., N. XXXX/XX, zastúpeným Advokátskou kanceláriou JUDr. Milan Chovanec s.r.o., Žilina, V. Tvrdeho 17, IČO: 36 436 640, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 41C/73/2019, o dovolaní žalovaných 1/ a 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 28. januára 2022 sp. zn. 11Co/88/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie žalovaných 1/ a 2/ o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom z 10. júna 2021 č. k. 41C/73/2019-206 zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovaných 1/ a 2/ (ďalej spolu aj „žalovaní“) k bližšie označenej nehnuteľnosti (prvý výrok), prikázal bližšie označenú nehnuteľnosť za primeranú náhradu do bezpodielového spoluvlastníctva žalovaných, a to vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu v 1/1 (druhý výrok), uložil povinnosť žalovaným spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni sumu 7.312,99 €, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (tretí výrok) a rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania (štvrtý výrok).

1.1. Pri rozhodovaní o trovách konania prvostupňový súd vychádzal z ustanovenia § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že strany sporu mali v zásade rovnaký úspech v spore, a to vzhľadom na spôsob zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k predmetnej nehnuteľnosti, ako aj vzhľadom na výšku primeranej finančnej náhrady a jednotkovej hodnoty nehnuteľnosti, keď žalobkyňa požadovala 44,05 €/m², žalovaní 20,08 €/m² a jednotková cena bola určená 29,36 €/m², t. j. stred. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o náhrade trov konania prihliadal aj na osobitosť predmetného konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, v rámci ktorého hociktorý spoluvlastník môže

podať návrh na súd, ako aj na skutočnosť, že obe sporové strany sa pričínili svojim postojom, že nedošlo v danej veci k mimosúdnej dohode.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne, čo do výroku o trovách konania, uznesením z 28. januára 2022 sp. zn. 11Co/88/2021 zmenil prvostupňový rozsudok vo výroku IV. o trovách konania tak, že priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v rozsahu 100% (prvý výrok), vyslovil, že vo zvyšku sa prvostupňového rozsudku nedotýka (druhý výrok) a priznal žalobkyni voči žalovaným nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% (tretí výrok).

2.1. Po odcitovaní ustanovenia § 255 ods. 1 CSP odvolací súd uviedol, že zásada úspechu sa zásadne vzťahuje aj na konania, kde sa rozhoduje o spôsobe vyporiadania, napr. o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva alebo BSM. Je to preto, že strana v spore neúspešná mohla súdnemu konaniu predísť tým, že by sa sama dohodla na vyporiadaní. Ak napríklad jedna strana sporu navrhuje vyporiadanie tak, že vec sa jej prikáže za primeranú náhradu vyplatenú ostatným spoluvlastníkom a druhá trvá na inom vyporiadaní, prípadne na zachovaní podielového spoluvlastníctva, závisí od rozhodnutia súdu, komu dá z hľadiska práva a spravodlivosti za pravdu. Druhá strana bude potom škodná tým, že trvala na tom, aby vo veci rozhodol súd, čím nielen sebe, ale aj protistrane spôsobila súdne trovy.

2.2. Ďalej uviedol, že pri rozhodovaní o trovách konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva v zásade platí, že pokiaľ podielové spoluvlastníctvo bolo vyporiadané spôsobom, ktorý bol navrhnutý, niet v zásade prekážky, aby súd nemohol priznať žalobcom nárok podľa § 255 ods. 1 CSP ako úspešnej strane v konaní.

2.3. Preskúmaním spisového materiálu odvolací súd zistil, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k predmetnej nehnuteľnosti, spôsobom, ktorým by súd prikázal nehnuteľnosť do bezpodielového spoluvlastníctva manželov - žalovaných a zároveň ich zaviazal jej vyplatiť sumu 11.126,30 €. Súd po vykonanom dokazovaní vyhovel návrhu žalobkyne a zrušil podielové spoluvlastníctvo k predmetnej nehnuteľnosti a prikázal nehnuteľnosť za primeranú náhradu do bezpodielového spoluvlastníctva žalovaných. Z listinnej a e-mailovej komunikácie, ktorá predchádzala podaniu predmetnej žaloby vyplýva, že žalobkyňa sa najskôr snažila so žalovanými mimosúdne dohodnúť. K mimosúdnej dohode medzi stranami sporu nedošlo. Pred podaním žaloby vyzvala žalobkyňa žalovaných na kúpu jej spoluvlastníckeho podielu 253 m² za 40 €/m². Žalobkyňa skutočnú hodnotu predmetnej nehnuteľnosti odôvodňovala od znaleckého posudku Ing. B. Q. č. XXX/XXXX z 26. septembra 2019, predloženého spolu so žalobou. Žalovaní v reakcii na uvedenú výzvu, listom z 24. júna 2019 síce vyslovili súhlas s vydelením jej podielu, avšak navrhovali jej podiel vydeliť iným spôsobom, žiadali, aby do jej výlučného vlastníctva pripadol vydelенý pozemok CKN XXXX/XXX o výmere 86 m² a do ich výlučného vlastníctva KNC XXXX/XXX orná pôda o výmere 347 m² s výplatkom primeranej finančnej náhrady pre žalobkyňu za zostávajúci podiel po odrátaní 86 m² v parcele CKN XXXX/XXX o výmere 167 m² zodpovedajúci spoluvlastníckym podielom vo výške 2.000 €. V rámci konania žalovaní predložili znalecký posudok Ing. W. I. č. XX/XXXX z 1. októbra 2020. Reálnu hodnotu stanovili 20 €/m². Žalovaní v rámci konania zotrvali na spôsobe vyporiadania uvedeného v liste z 24. júna 2019, taktiež navrhovali reálnu deľbu pozemku, a to pozdĺžne. Na základe týchto skutočností odvolací súd dospel k záveru, že žalobkyňa svoj nárok na súde uplatnila dôvodne, keď dohoda so žalovanými mimosúdne nebola možná, nakoľko ich návrhy boli rozdielne nielen čo do výšky primeranej náhrady za spoluvlastnícky podiel žalobkyne, ale najmä v inom, navrhovanom spôsobe ich vyporiadania, totožnom v podanej žalobe.

2.4. S ohľadom na uvedené odvolací súd uzavrel, že ak podielový spoluvlastník dosiahol v súdnom konaní zrušenie podielového spoluvlastníctva takým spôsobom vyporiadania, na akom sa márne pokúšal s druhým spoluvlastníkom dohodnúť a aký následne navrhol v súdnom konaní, bol v súdnom konaní v plnom rozsahu úspešný, a to bez ohľadu na výšku primeranej finančnej náhrady za spoluvlastnícky podiel, pretože súd pri jej určení vychádzal zo záverov znaleckých posudkov predložených sporovými stranami.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podali žalovaní dovolanie podľa § 420 písm. f/ a z dôvodu, že „rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá dovolacím súdom ešte nebola vyriešená“. Žalovaní v podstatnom nesúhlasili s názorom odvolacieho súdu, že žalobkyňa mala v

konaní plný úspech, keďže „bola úspešná len z časti“ a preto je odvolacie rozhodnutie „arbitrárne a nepredvídateľné a navyše nemá oporu v zákone ... zjavne neodôvodnené“. Poukázali na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky [ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“ (III. ÚS 475/2018, II. ÚS 281/2021, I. ÚS 457/2017 a I. ÚS 119/2012, 6MCdo/5/2011)]. Nesprávne právne posúdenie žalovaní videli „v tom, že súd II. inštancie skutočnosť, že bola žalobcovi priznaná iba časť uplatneného nároku na vyplatenie primeranej náhrady za spoluvlastnícky podiel vyhodnotil ako plný úspech vo veci“. Žalovaní uzavreli, že odvolací súd mal v danej veci „potvrdiť“ výrok o náhrade trov konania ako ho vyniesol súd prvej inštancie“. Navrhli, aby najvyšší súd odložil právoplatnosť napadnutého odvolacieho rozhodnutia, nakoľko „je predpoklad, že súd ... trovy konania vyčíslil a my ich budeme musieť zaplatiť“ a zrušil napadnuté odvolacie rozhodnutie a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa navrhla dovolanie zamietnuť a priznať jej náhradu dovolacích trov. V podstatnom uviedla, že od samého počiatku sa v konaní domáhala zrušenia podielového spoluvlastníctva, pričom súčasne žiadala, aby nehnuteľnosť - vzhľadom na to, že susedí s inými nehnuteľnosťami žalovaných a títo aj na spoločnom pozemku realizovali úpravy v spojitosti s týmito ich nehnuteľnosťami - bola prikázaná do BSM žalovaných a jej bol priznaný nárok na primeranú náhradu. Žalobkyňa navrhla sumu primeranej náhrady na základe znaleckého posudku, ktorý pre tento účel nechala vypracovať (44,05 €/m²), s ktorou žalovaní nesúhlasili a namiesto nej navrhovali určiť výšku náhrady neprimerane nízkou sumou (20,00 €/m²). Táto nakoniec bola určená súdom podľa koeficientu polohovej diferenciácie určeným na základe obidvoch znaleckých posudkov (29,36 €/m²).

5. Najvyšší súd vychádzajúc zo žalobkyňou uvádzanej argumentácie (bod 3 in fine), nezistil splnenie predpokladov pre odloženie právoplatnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 2 CSP; v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie (toto sa vydáva iba v prípade vyhovenia návrhu, pozn.).

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

Dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP

8. Žalovaní v súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f/ CSP namietali, že odvolacie rozhodnutie je „arbitrárne a nepredvídateľné a navyše nemá oporu v zákone ... zjavne neodôvodnené“. Podľa ich názoru mal odvolací súd v danej veci „potvrdiť“ výrok o náhrade trov konania ako ho vyniesol súd prvej inštancie“.

9. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9.1. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9.2. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie žalovaných, že v konaní došlo k nimi tvrdeným vadám zmätočnosti.

10. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

11. Podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t.j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

11.1. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry EŠLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá so všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj so špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

12. V zmysle vyššie uvedeného rovnako tak v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

12.1. Z ustanovenia § 387 ods. 3 CSP vyplýva, že odvolací súd sa v odôvodnení rozhodnutia musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

12.2. Podľa § 393 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax; ustanovenia § 387 ods. 2 a 3 tým nie sú dotknuté. Odôvodnenie rozhodnutia senátu obsahuje aj pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté.

12.3. Podľa ustanovenia § 393 ods. 3 CSP ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozhodnutia obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

13. Najvyšší súd uvádza, že odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu nedáva podklad pre tvrdenie dovolateľov, že je arbitrárne, nepredvídateľné, že nemá oporu v zákone resp. je zjavne neodôvodnené (bod 3 a 8). Dovolaním napádané uznesenie, ktoré sa týkalo rozhodovania o trovách konania totiž uvádza skutkový i právny stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, relevantný obsah odvolania i označenie procesných noriem, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Odvolací súd v súvislosti s rozhodovaním o trovách konania podľa § 255 ods. 1 CSP právne konformným spôsobom podal výklad „zásady úspechu v konaní“ v situácii, ak podielový spoluvlastník dosiahol v súdnom konaní zrušenie podielového spoluvlastníctva takým spôsobom vyporiadania, o ktoré sa márne pokúšal a aký následne úspešne navrhol v súdnom konaní, a to bez ohľadu na výšku primeranej finančnej náhrady za spoluvlastnícky podiel, pretože súd pri jej určení vychádzal zo záverov znaleckých posudkov predložených sporovými stranami. Uvedený výklad nemožno považovať za celkom zjavne neodôvodnený či arbitrárny. Myšlienkový postup odvolacieho súdu bol preto v odôvodnení dostatočne vysvetlený a odvolací súd odôvodnil potvrdzujúci výrok svojho rozhodnutia spôsobom zodpovedajúcim zákonu. Dovolatelia preto nedôvodne argumentovali, že rozhodnutie odvolacieho súdu je arbitrárne, či zjavne neodôvodnené (nepreskúmateľné). Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom.

13.1. Pre úplnosť dovolací súd tiež poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmatečnosťnej vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP, správnosť právnych záverov, ku ktorým odvolací súd dospel, nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06). V neposlednom rade dovolací súd uvádza, že pokiaľ žalovaní podaným dovolaním brojili proti skutkovému stavu zistenému nižšími súdmi, ani namietaná okolnosť nedostatočne zisteného skutkového stavu v zásade nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP. Navyše je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP

14. Žalovaní v podanom dovolaní tiež namietali, že „rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá dovolacím súdom ešte nebola vyriešená“. Najvyšší súd s pomocou interpretačného pravidla uvedeného v ustanovení § 124 ods. 1 CSP ustálil, že išlo o dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, pričom nesprávne právne posúdenie veci videli dovolatelia „v tom, že súd II. inštancie skutočnosť, že bola žalobcovi priznaná iba časť uplatneného nároku na vyplatenie primeranej náhrady za spoluvlastnícky podiel vyhodnotil ako plný úspech vo veci“. Žalovaní uzavreli, že odvolací súd mal v danej veci „potvrdiť výrok o náhrade trov konania ako ho vyniesol súd prvej inštancie“. (bod 3).

15. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (písm. a), ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (písm. b) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písm. c).

15.1. Podľa § 421 ods. 2 CSP nie je dovolanie podľa odseku 1 prípustné tiež vtedy, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu o nároku na náhradu trov konania (§ 357 písm. m/ CSP).

16. Keďže v preskúmvanej veci dovolanie žalovaných odôvodnené nesprávnym právnym posúdením veci smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým zmenil prvostupňové rozhodnutie vo výroku o nároku na náhradu trov konania, prieskum ktorého je dovolacím súdom z hľadiska (ne)správneho právného posúdenia v zmysle § 421 ods. 2 CSP vylúčený, najvyšší súd dovolanie v tejto časti pre procesnú neprípustnosť odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

17. Najvyšší súd záverom považuje za dôležité zdôrazniť, že jadrom dovolacích námietok žalovaných bol ich nesúhlas s právnym posúdením trov konania zo strany odvolacieho súdu. V okolnostiach nastoleného dovolacieho prieskumu však najvyšší súd v zásade neskúmal, resp. nemohol skúmať ne/správnosť právného posúdenia veci zo strany odvolacieho súdu, keďže dovolanie v tomto ohľade nebolo prípustné (§ 421 ods. 2 CSP), ale skúmal iba, či napadnuté odvolacie rozhodnutie je nepreskúmateľné, arbitrárne, resp. či nosné dôvody uvádzané odvolacím súdom boli celkom zjavne neodôvodnené, a to všetko cez prizmu prípadného porušenia práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP v spojení s § 431 CSP), ktorú porušenie však nezistil (bod 13).

18. Nad rámec veci (obiter dictum) najvyšší súd uvádza, že pokiaľ dovolatelia vo svoj prospech poukazovali v rámci podaného dovolania na nález ústavného súdu zo 4. februára 2021 sp. zn. III. ÚS 475/2018, tak z uvedeného nálezu právny záver v prospech ich argumentácie nevyplýva. I keď v súvislosti s uvedeným nálezom ústavného súdu nespočíval predmet sporu v zrušení a vysporiadaní podielového spoluvlastníctva, ale išlo o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, všeobecné názory týkajúce sa interpretácie ustanovenia § 255 ods. 1 CSP boli zo strany ústavného súdu na prospech nosných dôvodov uvedených odvolacím súdom v teraz posudzovanej veci. Ústavný súd napr. uviedol, že «[z] príslušnej časti dôvodovej správy k Civilnému sporovému poriadku vyplýva, že súd môže „priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, keď výška nároku závisí od úvahy súdu ... Z citovanej časti dôvodovej správy vyplýva, že zmyslom novej právnej úpravy nebola snaha zákonodarcu sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania koncepčne odchýliť od pravidla pôvodne vyjadreného v § 142 ods. 3 ... OSP ... ani nová právna úprava nevylučuje osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, a to z hľadiska výsledku v zásade zhodne ako podľa doterajšej úpravy (I. ÚS 56/2017)». Ústavný súd tu vychádzal aj z právnej doktríny. «Z publikácie Civilný sporový poriadok od autorov Števčeka, Ficovej, Baricovej, Mesiarkinovej, Bajánkovej, Tomašoviča a kol. vydanej v nakladateľstve C. H. Beck v roku 2016 zo strán 926 a 927 vyplýva: ... Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. ... Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto prípade treba rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce ... Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté. Výška nemajetkovej ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Rovnako odborná otázka posudzovaná znalcom (prípadne aj viacerými znalcami) môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku škody „iba“ odhaduje. Aj tu je zrejme primárnym fakt, že škoda bola spôsobená; jej výška nasleduje ... zmyslom novej právnej úpravy Civilného sporového poriadku nebola snaha zákonodarcu sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania koncepčne odchýliť od pravidla pôvodne vyjadreného v § 142 ods. 3 OSP.»

19. Najvyšší súd preto dovolanie žalovaných ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

20. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.